

Geachte leden van het college,

Veiligheidsregio Drenthe (VRD) is een uitvoeringsorganisatie van en voor gemeenten. Samen met gemeenten en partners wordt gewerkt aan een veilig Drenthe. Om te weten wat gemeenten belangrijk vinden in de dienstverlening van de VRD, voeren we het gesprek met elkaar over ontwikkelingen voor de komende jaren. De uitkomsten van de gesprekken met gemeenten en de inbreng van adviseurs van de VRD zijn verwoord in deze brief en geven richting voor het opstellen van de begroting 2018. Deze brief wordt aan de gemeenten aangeboden voor een reactie.

INHOUDELIJKE TERUGBLIK EN VOORUITBLIK

Een inhoudelijke terugblik en vooruitblik van de ontwikkelingen gebaseerd op de vier missielijnen van de VRD zoals verwoord in de beleidsvisie 'De Sprong':

1. Wij treden op bij calamiteiten en crises

Brandweezorg

Dagelijks vinden er in Drenthe branden, ongelukken en incidenten plaats. De brandweerposten hebben nog steeds voldoende vrijwilligers om goede hulp te verlenen, maar - en vooral overdag - begint dit steeds meer te knellen. Mede gelet hierop is in 2016 gestart met een proef *Uitruk op maat* om voor bepaalde incidenten de bestrijding en hulpverlening met minder mensen te organiseren. In 2017 worden de eerste resultaten verwacht en in 2018 wordt besloten of deze werkwijze regionaal wordt ingevoerd.

Doorontwikkeling crisismanagementorganisatie

Rampen en crises hebben zich de afgelopen jaren in Drenthe niet voorgedaan. De VRD blijft zich inzetten om de functionarissen die een rol hebben in de crisisorganisatie op te leiden, te trainen en te oefenen. Dit gebeurt op een wijze die aansluit op de behoeften van de functionarissen en de ontwikkelingen in de maatschappij (bijvoorbeeld terrorismebestrijding). In 2018 zetten we deze werkwijze voort.

De VRD doet de dingen op een manier en op een schaal die bij Drenthe past. Zo is er in Drenthe voor gekozen om de crisisstructuur anders dan landelijk gebruikelijk is in te richten. Recent onderzoek¹ naar onze crisisorganisatie heeft aangetoond dat de crisisorganisatie voldoet aan de bedoeling en uitgangspunten van de wet. Daarbij is als aanbeveling meegegeven om de crisisorganisatie meer te laten richten op het voorkomen van redelijkerwijs vermijdbare maatschappelijke schade. Wat dit exact betekent voor het opleiden, trainen en oefenen, wordt onderzocht. Implementatie staat gepland in 2018.

Andere invulling van grootschalig geneeskundige bijstand

Vanaf januari 2016 is in Nederland een andere werkwijze voor geneeskundige hulpverlening bij grote incidenten. De ambulancezorg richt zich voortaan bij grote incidenten en rampen specifiek op de zwaargewonde slachtoffers van het incident. De lichtgewonde slachtoffers worden verzorgd door de vrijwilligers van de noodhulpteams van het Rode Kruis. Op deze manier wordt specialisme ingezet waar die op dat moment het hardste nodig is. De functionarissen worden de komende jaren getraind en geoefend om zich te bekwamen in deze werkwijze.

Transitie naar de Landelijke Meldkamer Organisatie

In 2013 is het 'Transitieakkoord meldkamer van de toekomst' getekend met als doel de meldkamers van ambulance, brandweer en politie samen te voegen tot één landelijke meldkamer op tien locaties. Overdracht van de - reeds samengevoegde - Meldkamer Noord-Nederland (MkNN) staat gepland in 2020. De MkNN wordt alleen overgedragen met een ongewijzigde taakopdracht, met het huidige

¹ Toelichting: het onderzoek is uitgevoerd door een externe commissie onder voorzitterschap van oud-burgemeester Bas Eenhoorn.

budget en het uitgangspunt dat de dienstverlening kwalitatief op hetzelfde niveau blijft. ook in 2018 wil de MkNN haar expertise inzetten en een voortrekkersrol vervullen voor andere nog samen te voegen regio's.

2. Wij vergroten de bewustwording bij burgers, bedrijven en instellingen over fysieke veiligheid

Visie op risicobeheersing

In 2018 zetten we onverminderd in op het voorkomen van incidenten, minder slachtoffers en minder schade. Brandweer en de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR) richten zich samen met de partners op de risico's die er toe doen en deze risico's op een adequate wijze beïnvloeden.

De VRD is van mening dat bewustwording over (brand)veilig leven het beste kan worden gestimuleerd door in dialoog te zijn met inwoners en ondernemers van Drenthe over risico's, effecten en zelfredzaamheid. Uit ervaring blijkt dat het helpt in de bewustwording van risico's om aan te geven wat de reële opkomsttijd van de brandweer is.

Eén van de onderdelen binnen risicobeheersing is het geven van voorlichting op scholen over brandveiligheid. De VRD is nu en de komende jaren in staat om elke school in Drenthe voor te lichten. Daarnaast wordt zelfredzaamheid van burgers gestimuleerd. Het doel is om minimaal 80% van de huishoudens te voorzien van een werkende rookmelder. De komende jaren wordt verder ingezet op het voorkomen van incidenten.

Veranderingen Omgevingswet

De komst van de Omgevingswet in 2019 heeft gevolgen voor de advisering bijvoorbeeld rond (ver)bouw van objecten door de brandweer en bij evenementen door brandweer en GHOR. De benadering vanuit de Omgevingswet is meer gebaseerd op 'ja mits' in plaats van 'nee tenzij'. De VRD ziet voor 2018 en de toekomst kansen om de visie op risicobeheersing binnen de context van de nieuwe wet vorm te geven. Met gemeenten en andere (regionale) organisaties wordt geïnventariseerd op welke wijze de VRD invulling geeft aan deze verandering en wat de (financiële) consequenties zijn.

3. We zijn onderdeel van de samenleving

Lokale inbedding en veilig werkklimaat

De VRD staat niet op zichzelf en kan alleen haar taken uitvoeren in verbinding met de samenleving. De VRD streeft ernaar om de lokale inbedding van de brandweer in de samenleving te behouden. De komende jaren wordt verder ingezet op het vinden en binden van vrijwilligers. De lokale eigenheid en autonomie op de brandweerposten is van belang, maar ook een efficiënte en veilige inzet van mensen, middelen en materiaal ter ondersteuning van de brandweerposten. In 2018 zetten we dit door.

Jeugdbrandweer

In Nederland is aangetoond dat de jeugdbrandweer een significant aandeel heeft in het leveren van nieuwe vrijwilligers. In Drenthe zijn er momenteel vier jeugdbrandweerkorpsen in de gemeenten Assen, Coevorden en Hogeveen en Meppel. In 2018 is de jeugdbrandweer volledig geïntegreerd in de bedrijfsvoering van de VRD.

Drentse eigenheid

De VRD blijft landelijke ontwikkelingen actief volgen, maar 'Amen is geen Amsterdam'. De regionale situatie vraagt om een eigen Drentse visie op landelijke ontwikkelingen. Aansluiting en aanpassing daar waar nodig en gewenst, ruimte voor eigen oplossingen daar waar het kan. In 2018 zal de VRD de "Drentse eigenheid" verder vorm geven in haar beleid en deze uitdragen in Nederland.

4. Wij zijn een vitale en flexibele organisatie

Verandering in organisatie en cultuur

De medewerkers van de VRD willen werken in een organisatie op basis van vakmanschap, verbinding en vertrouwen. Het werken op basis van waarden vraagt om een andere organisatiecultuur en – structuur en die ‘nieuwe zekerheden’ geven. Deze verandering is de afgelopen jaren in gang gezet en wordt de komende jaren voortgezet. Dit geldt ook voor de samenwerking met de GGD Drenthe op het terrein van de bedrijfsvoering. In 2018 zet de organisatie van de VRD zich in op duurzame arbeidsrelaties en maximaal benutten van talenten, waardoor medewerkers vanuit intrinsieke motivatie hun werk doen.

Andere manier van kwaliteit meten

Uit de kwaliteitsmeting die in 2015 is uitgevoerd is gebleken dat de kwaliteit van de brandweezorg in zijn totaliteit licht is gedaald ten opzichte van het niveau voor de regionalisering van de brandweer (2013). Dit leverde over het geheel geen zorgelijk beeld, maar voorkomen moest worden dat onderdelen verder achteruit zouden gaan. Het bestuur heeft het huidige kwaliteitsniveau van de brandweezorg als ondergrens gesteld en er is in 2016 ingezet op verbeteringen op de onderdelen die aandacht vroegen. De kwaliteit is op orde. Om de kwaliteit van de VRD periodiek te volgen, wordt in 2017 een nieuw ontwikkelde kwaliteitsinstrument op haar werking onderzocht. In 2018 wordt besloten of deze vorm van kwaliteitsmeten toegepast gaat worden als hét kwaliteitszorgsysteem voor de VRD. Ook worden in 2018 de voorbereidingen getroffen voor de wettelijke visitatie in 2019.

Ondersteunen van de samenwerking

De VRD is een netwerkorganisatie ter ondersteuning van de gemeentelijke taken op het gebied van brandweer, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening. De VRD wil haar expertise en organisatie ook in 2018 blijven inzetten om de regionale afstemming binnen het veiligheidsdomein te ondersteunen. Door schaalvergroting binnen de geneeskundige keten zal de GHOR zich in 2017 en 2018 meer gaan richten op bovenregionale samenwerking. Ook de centralisatie van de (acute) zorg is een ontwikkeling waar de GHOR met de gemeenten in 2017 en 2018 over in gesprek gaat.

Huisvesting

Een zorgpunt is de wijze waarop de huisvesting van de brandweer nu is geregeld. Bij de regionalisering is besloten om het eigendom en het grootste deel van het beheer van de huisvesting bij de gemeenten te laten. De VRD constateert echter dat huisvesting voor de uitvoering van de repressieve taken een kritisch bedrijfsmiddel is, waarop de VRD geen directe invloed heeft. In 2017 en 2018 zullen wij met de gemeenten in gesprek gaan over de wijze waarop de huisvesting geregeld wordt en de financiële gevolgen hiervan.

FINANCIËLE TERUBLIK EN VOORUITBLIK

Een terugblik van en vooruitblik op de financiële ontwikkelingen van de VRD:

Terugblik

De VRD ontvangt een bijdrage van het rijk en een bijdrage van de deelnemende gemeenten. De VRD heeft voor 2017 in totaliteit dezelfde financiële bijdrage gevraagd van de gemeenten als in 2016. De stijging van de prijs- en looncompensatie evenals de verlaging van de Rijksbijdrage (€ 150.000,-) is opgevangen binnen de begroting.

In 2016 is besloten om de bijdrage van de gemeenten voor het jaar 2017 ev. onder de gemeenten te verdelen volgens een verdeelsleutel die duurzaam, transparant en rechtvaardig is. Naast deze wijze van verdelen hanteert de VRD als uitgangspunten voor het opstellen van de begroting:

- op basis van nut en noodzaak jaarlijks een afweging moet plaatsvinden of de verhoging van de loon- en prijscompensatie binnen de begroting kan worden gevonden of dat een extra bijdrage noodzakelijk is;
- eventuele overschotten vloeien terug naar de gemeenten;

- een sober reservebeleid. De reserves die bestemd zijn als weerstandvermogen worden afgezet tegen de daadwerkelijke financiële risico's en de bestemmingsreserves worden in tijd, hoogte en aantal tot een minimum beperkt.
- Als weerstandsvermogen houdt de VRD een algemene reserve aan die een omvang heeft van minimaal 1% en maximaal 5% van het begrotingsomvang. De huidige omvang is € 578.000, zijnde 1,98% van het begrotingstotaal en valt daarmee binnen de door het bestuur vastgestelde kaders.

Vermindering gemeentelijke bijdrage door natuurlijk verloop

In de bestuursvergadering van 25 maart 2015 is besloten om met ingang van 2018 de gemeentelijke bijdrage met € 200.000,- te verlagen, als onderdeel van een taakstelling 2016-2018 van € 600.000,-. Dit wordt gerealiseerd door natuurlijk personeelsverloop.

Vooruitblik

De lijn en ontwikkelingen zoals die in de vorige paragraaf zijn omschreven dienen als inhoudelijke kaders en richting voor de meerjarenraming. Op basis van loon- en prijsontwikkelingen wordt voorgesteld het volgende financiële kader toe te passen op de meerjarenraming:

Kerngegevens collectieve sector	Index / jaar			
	2018	2019	2020	2021
Loonvoet sector overheid	2,4	2,0	2,3	2,9
Prijs ontwikkeling overheidsconsumptie	1,1	1,3	1,5	1,7
Gewogen gemiddeld lonen en prijzen VRD	1,62	1,58	1,82	2,18

De lasten in de VRD-begroting zijn voor 40% op basis van de loonvoet sector overheid-gerelateerd en voor 60% op basis van de prijs netto materiële overheidsconsumptie-gerelateerd.

Dit betekent het volgende voor de gemeentelijke bijdrage voor 2018 en verder:

	Bijdrage 2017	Bijdrage 2018	Bijdrage 2019	Bijdrage 2020	Bijdrage 2021
Gemeentelijke bijdrage (basis = 2017)	€ 23.405	€ 23.405	€ 23.405	€ 23.405	€ 23.405
Loon en prijsontwikkelingen 2018 (1,62%)		€ 379	€ 379	€ 379	€ 379
Loon en prijsontwikkelingen 2019 (1,58%)			€ 374	€ 374	€ 374
Loon en prijsontwikkelingen 2020 (1,82%)				€ 438	€ 438
Loon en prijsontwikkelingen 2021 (2,18%)					€ 536
Basis exclusief besluiten	€ 23.405	€ 23.784	€ 24.158	€ 24.596	€ 25.132
Bestuurlijke besluiten					
Verlaging inwonerbijdrage per 2018		€ -200	€ -200	€ -200	€ -200
Compensatie ruimte investeringsprogramma		€ 60	€ 120	€ 180	€ 240
Basis gemeentelijke bijdragen	€ 23.405	€ 23.644	€ 24.078	€ 24.576	€ 25.172

Volgens het hiervoor genoemde financiële kader zou normaliter de gemeentelijke bijdrage verhoogd worden van € 23.4 miljoen naar € 23,6 miljoen. In de afgelopen tijd is gebleken dat VRD het werk kan organiseren met minder mensen, omdat we transformeren naar een waardengerichte organisatie; een organisatie die gebaseerd is op vakmanschap, vertrouwen en verbinding. Door voortdurend te blijven zoeken naar het werkelijke potentieel van onze medewerkers en dit optimaal in te zetten is de VRD in staat geweest om het werk de afgelopen jaren goedkoper te organiseren. Op basis van dit huidige inzicht is voorgesteld om de voor 2018 voorziene loon-en prijscompensatie ad. € 379.000,- en de noodzakelijke compensatie voor het investeringsprogramma ad. € 60.000 binnen de eigen begroting op te vangen. Daarmee kan de bezuiniging die in de periode 2016-2018 is gerealiseerd worden teruggegeven aan de gemeenten en kan de gemeentelijke bijdrage worden verlaagd met € 200.000,- namelijk van € 23.4 miljoen in 2017 naar € 23.2 miljoen in 2018.